

شناسائی و ارزیابی متغیرهای اقتصادی اثرگذار بر مهاجرت معکوس مطالعه موردی کلان‌شهر تهران

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۶/۲۵ | تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۸/۵

فرهاد غفاری

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران
ghaffari@yahoo.com

هاشم نیکومرام

استاد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران
hnikoomaram@srbiau.ac.ir

ثنا کنعانی مقدم

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت شهری دانشگاه آزاد اسلامی،
واحد علوم و تحقیقات تهران sana_kanani@yahoo.com (مستول مکاتبات)

چکیده

مقدمه و هدف پژوهش: با توجه به مفهوم مهاجرت، بازگشت مجدد مهاجرین به موطن اصلی خود برای زندگی به دلایل گوناگون (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ...) منجر به بروز پدیده مهاجرت معکوس می‌شود. مهاجرت معکوس در ایران بیشتر به بازگشت مردم از شهرهای بزرگ به شهرهای کوچک و یا از شهرها به مناطق روستایی مربوط می‌شود. به دلیل اینکه قاعده‌ای منسجم برای مهاجرت وجود ندارد، علل و انگیزه‌ها برای مهاجرت گوناگون و در عین حال مکمل یکدیگرند. بر اساس مطالعات صورت گرفته در طرح سند مهاجرت معکوس بیشتر مهاجرت‌ها به استان تهران ناشی از مشکلات اقتصادی است. در این تحقیق نقش عوامل اقتصادی در شکل‌گیری پدیده مهاجرت معکوس از کلان‌شهر تهران بررسی شده است. از هدف‌های مهم این تحقیق شناخت و ارزیابی آن دسته از عوامل اقتصادی می‌باشد که در ایجاد انگیزه برای مهاجرت شهروندان تهرانی به شهرهای کوچک‌تر و یا روستاها مؤثر می‌باشند.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نظر روش از جمله تحقیقات توصیفی همبستگی و از نظر هدف کاربردی است. نحوه گردآوری داده‌ها، روش کتابخانه‌ای فیش برداری و روش میدانی استفاده از پرسشنامه بوده است. جامعه آماری پژوهش مردان و زنان ساکن در کلان‌شهر تهران و حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۳۸۴ نفر تعیین گردید.

یافته‌ها: در نهایت با توجه به یافته‌های حاصل شده، مشخص شد که در کلان‌شهر تهران دو عامل زیرساخت‌های اداری و امکانات رفاهی زندگی بر روی مهاجرت معکوس اثرگذارند و نیز عامل اول نسبت به عامل بعدی دارای تأثیر بیشتری می‌باشد.

واژگان کلیدی: مهاجرت معکوس، شهر گریزی، کلان‌شهر تهران

مقدمه

)
() . (

%

طرح مسئله

/

مطالعات مدیریت شهری

سال چهارم

شماره نهم

بهار ۱۳۹۱

« »

(Mitchell 2004, 16)

(CERUM 2002, 3)

(Andersen 2008, 2)

(Bosworth 2010, 2)

پیشینه پژوهش

مطالعات مهاجرت شهری

سال چهارم

شماره نهم

بهار ۱۳۹۱

(:) .

() .

»

«

(:) .

»

«

()

«

»

»

ادبیات پژوهش
مهاجرت

(:) «

» .

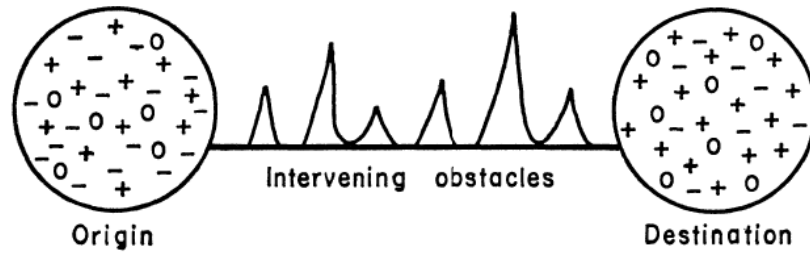
«

» :

)

(

«

مهاجرت معکوس

()

) .

()

((Beale 1977)

/ /

ء

) (Berry 1977) % / % /

(

« »

(Champion 1998)

()

)

(:

()

()

« »

) ()

« » -

.(

:

« » -

:

:

:

« » -

:

:

(Mitchell 2004, 16)

« » -

معرفی متغیرهای پژوهش

:

« » -

:

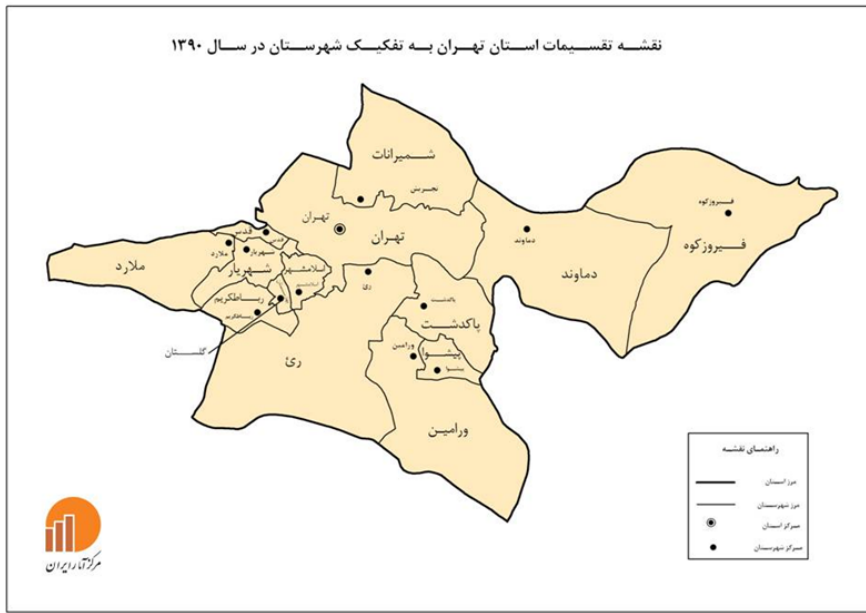
:

« » -

:

:

:

روش و محدوده پژوهش

نام	تعداد جمعیت (نفر)			نرخ رشد (درصد)		
	۲۱۵۱۲۹	۲۶۵۴۵۰	۳۵۱۱۷۱	۲/۱	۱۴/۵	۲/۸
اسلامشهر	۲۱۵۱۲۹	۲۶۵۴۵۰	۳۵۱۱۷۱	۲/۱	۱۴/۵	۲/۸
رباط کریم	۱۷۹۰۳	۲۶۶۵۶	۶۲۹۳۷	۴/۰	-۹/۸	۸/۶
رودهن	۶۵۵۰	۱۱۸۶۶	۱۹۵۳۵	۵/۹	۷/۵	۵/۰
شهریار	۲۲۴۳۳۳	۴۰۰۵۸	۱۸۹۱۲۰	-۱۷/۲	۲۹/۵	۱۵/۵
پردیس	-	-	۲۵۳۶۰	-	-	-

یافته‌های پژوهش

()
 ()
 ()
 Eviews /
 X_4 X_2
 X_4 : X_2 :
 () Z
 H_0 ()
 X_2
 ()
 H_0 ()
 X_4
 () Z
 ()

متغیر	ضریب رگرسیون لجستیک	سطح خطا	آماره Z	احتمال
X_2	۰/۳۶۴۷۱۵	۰/۱۹۷۴۰۷	۱/۸۴۷۵۲۴	۰/۰۶۴۷
X_4	۰/۵۹۳۲۰۰	۰/۲۰۵۶۶۳	۲/۸۸۴۳۲۹	۰/۰۰۳۹
C	۳/۴۴۴۲۱۰	۰/۳۳۵۵۶۹	۱۰/۲۶۳۷۹	۰/۰۰۰۰
R^2		۰/۱۹۵۷۰۷		
LR		۹۵/۶۴۶۹۴		

$$Y = 3.44 + 0.36 X_2 + 0.59 X_4 \quad ()$$

$$Y = \ln\left(\frac{P}{1-P}\right) \quad (P)$$

P=1
P=0

() () ()

X₄ X₂

% %

نتیجه گیری

۵

۵

:

۰/۵۵۱۵	۵	۵
۰/۶۲۰۱	۳	۵
۰/۶۷۱۵	۱	۵
۰/۶۲۱۱	۴	۳
۰/۶۵۴۵	۳	۳
۰/۶۹۰۵	۲	۳
۰/۶۳۴۴	۵	۱
۰/۶۹۴۹	۳	۱
۰/۷۱۵۷	۱	۱

:

)

(

:

/

)

(

:

)

(

پیشنهادات

مطالعات مدیریت شهری

سال چهارم

شماره نهم

بهار ۱۳۹۱

